

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési hírek; kinevezések; budapesti napló; nátorunk ő es. kir. f. hgsége Budán, magyar játékszini előadások, 's a' t.); Jászberényben rabdolgoztató 's javító intézet; különféle; 's a' t.) Amerika. Spanyolország (Llangostera rövid napiparancsa; politikai adatok d. Carlos Frantsziaországba léptéről; a' szabadítók ellenzése nem talál viszhangra a' cortesben; Urdax és Vera az alkotmányosok hatalmában. Forcadell meghódolt 's Tristany fogva; 's a' t.) Anglia (a' Times börszöngése Maroto ellen, a' Globe véleménye Maroto átpártoltáról; 's a' t.) Franciaország (a' spanyol záróval megnyitva; drágaság miatti zavargások; a' Charivari gúnyirata Maroto ellen; d. Carlos kívánatai; vélemény a' keleti ügy mostani állapotjáról; 's a' t.) Németország. Törökország.

Magyarország és Erdély.

ORSZÁGGYŰLÉSI HÍREK. Pozsony, oct. 1. A' Fő-Rendek sept. 28-ikán végzők tanácskozásait a' magyar nyelv tárgyában, 's az illető üzenetet, felírást és törvényjavaslatot némi módosításokkal elfogadják, melyekből e' kettőt emeljük ki: 1) A' 3ik pont g) szakaszára nézve úgy vélekednek, hogy mivel azon helyeken, hol a' szent beszédek nem magyar nyelven mondatnak, ebben a' lelképászorok is többnyire járhatlanok, következésképen a' hozandó törvénynek eleget nem tehetnének, a' végre, hogy a' különben nagy fontosságú anyakönyveket magyarul szerkeszteni képesek legyenek, három esztendői időt engedni; 2) a' 6dik pontra pedig a' megkívántató oktatást a' Magyarországhoz kapcsolt részekben előrebocsátani 's e' végből Ő Fels. megkérni szükséges volna, hogy azoknak a' magyar nyelv megtanulására elegendő tanítószék felállításával módosított 's alkalmat nyújtani méltóztatassék. E' tárgyban, ugyszint a' szólás törvényes szabadsága iránti üzenetre is a' válaszok átküldettek a' t. KK és RRnek ugyane' napi országos ülésében. Ez utóbbiban a' Fő-RRek következőleg fejtik ki nézeteiket a' KK és RRnek a' végrehajtó 's bírói hatalmat érdeklő észrevételeikre: „Az üzenetben felhozott büntetőperrek megindításának elrendelésére nézve, a' végrehajtó hatalomnak nemcsak szabadságában, hanem a' közbátorságban és a' jó rendnek űt illető fenntartására ügyeléstől folyó kötelességében állani vélik, hogy az általa vétkesnek tartott polgárt törvényes bírása elibe állíthassa, 's a' hibásnak gondolt események miatt azt törvényes úton és módon feleltethesse. Igazololja ezt, mondják, a' polgári társaság, a' végrehajtó 's bírói hatalom természetesen rendeltetése is, és amaz igazság, hogy a' társas élet minden korlátlan természetű szabadságot egyébiránt is fékezvén, a' szabad szólással összekötött felelet terhe is meg van már a' művelt nemzeteknél némileg határozva, 's e' tekintetben honi törvénykönyvünk nem szűkölködik elegendő szabályokban. Ezeknél fogva a' szóbeli vétségre nézve nem ismerhetik el a' m. Fő-RR., hogy „mivel a' köz összeülések helyén elkövetett méltatlanságokat a' törvények hevenyében rendelik megfenyíttetni, akár a' gyűlés elmúltával a' közfenyítőknek, akár a' vétkes eset más törvényszék elibe vonatásának több helye ne lehessen; mert joga van ugyan a' sértett széknek tulajdon megbánatását azonnal megköszölni: de ha az elkövetett sértés más valakit is, vagy éppen a' státust érdekli, e' merény maga törvényes helyén 's után leendő megboszulásának annál inkább fen kell maradni, minél tagadhatlanabb, hogy különben bizonyos körülményekben a' legundokabb bűnök is fenyíték nélkül maradhatnának 's a' megboszuló igazságnak minden vétkest egyiránt sújtani kellő hatalma hanyagság 's pártszellem által kijátszhatnának. Ezekhez képest tehát a' m. Fő-RR mind már a' múlt országgyűlésen szóban volt eseteket, mind azt, melyről a' t. KK és RR olyformán emlékeznek, mintha a' megyék gyűléseiben nyilvánosan tárgyalat dolgokról közlemények szerkesztője a' törvény 's törvényes szokás ellenére idéztetett volna perbe, egyedül ama rendíthetetlen valóság alkotmányos szempontból tekinthető, miszerint a' végrehajtó hatalom az egyes polgárok eseményeit, mielőtt azok törvénybe ütközni alaposan látszanak, 's így annál inkább akkor, midőn a' jobbgyi engedelmesség megtagadásával ingerlő irányt nyilvánítanak és így köz esendhárbitó veszedelmes színt öltenek magokra, a' vétkesnek megfenyíttetését nem kevesebb mint az ártatlannak fölmentetését kimondandó törvényes bíró elibe terjesztini nem annyira jogosítatik, mint inkább a' közjó tekintetéből tartozik. Ez elvből indulván, kétségkívül a' törvényes utról eltérteket arra visszavezetni 's a' nagyobb veszélyek akarását elhárítani kívánó főhatalom, midőn az általa bűnösöknek tartott némely személyeket természetes bírások elibe idéztetett, az ennek folytán történt befogatásokat sem lehet törvénybe ütközőknek tekinteni, ha figyelembe vétetik, hogy a' kérdéses eseteket némely részben maga az 1687: 14. cikk is, mely esupán az egyes törvényhatóságok keblében elkövetett 's ezek megboszulása alá tartozó vétségekről szólván, a' status elleni vétkéről nem is rendelkezik, nemcsak nem gyengíti, sőt annyival, hogy az olyan személyeket, kiknek lakhelyeiken kívül más tulajdonuk szinte nincs, kisebb bűnök eseteiben is befogatni engedi, inkább támogatja, más részben pedig az 1715: 7. t. cikk 180 §-a tökéletesen igazolja. Továbbá a' főtörvényszékeknek a' fennemlélt perekben hozott ítéleteire kinyilatkoztatják a' m. Fő-RR., hogy ez ítéleteknek, mint az 1799: 12. alaptörvény által biztosított függetlenséggel felruházott alkotmányos bíraktól eredőknek, törvénytelenné nyilvánításában 's eredvényik' megszüntetésének eképeni szorgalmaztatásában annál kevesebb egyezkednie meg, minél inkább meg vannak győződve, hogy valamint ugyan egy részről az összes törvényhozás tagadhatlan jogaihoz tartozik, a' törvényszékek' eljárását akár új 's határozottabb rendelkezésekkel, akár a' régiek' eltörlésével 's módosításával jövedőre szabályozni, úgy más részről ezenkívül az alkotmányos bírák' ítéleteinek nemcsak a' végrehajtó, hanem a' törvényhozó hatalomnak is minden egyéb befolyásától tökéletesen ment és független állapotban kell lenniük. Mert e' sérthetetlen függetlenség levén a' személyes és vagyoni bátorság legfőbb kezessége 's minden szabad alkotmányos bírónak nemzeti 's polgári létel egyik leglényesebb megkívántatósága, minden, a' mi ezt veszélyeztethetné, a' status legerősebb talpkövé, a' társaság legbiztosabb alapját, rendítené meg. Miért is a' bíróság már eldöntött bármely esete' taglalása vagy feszegetése több akármely más státushatalomnak már csak azért sem állhat szabadságában, mert mindégynéknek meglevén külön hatásköre, a' bírói foglalatosság' feladata pedig éppen az egyes eseteknek a' törvényekre lélekisméret szerinti alkalmaztatásában állván, ennek gyakorlása kikezestől csak a' bíróságot illeti. Ezek után a' Fő-RR előadják közjogi nézeteiket a' KK és RRnek azon nehézségeire, melyek részint a' felségsértési perekbeni eljárást, részint a' hűtlenségi perekben hozott ítéleteknek a' törvény' rendeletén állítólag túl terjesztését tárgyazzák; és pedig az elsőre: „Régibb időkben az 1559: 43. és 1715: 7. 's 9. t. cikkek szerint hazánkban a' felségsértési 's hűtlenségi bűnökről maga a' király ítél. hatalmában állván még az országban kívüli bíraskodás is egész 1789) évig, midőn t. t. az 56dik t. cikk. által mind a' hűtlenségi mind a' felségsértési perekbeni bíraskodás a' honi főtörvényszékre ruháztatván, ezzel az ország minden aggodalma, melyet polgárainak idegen bírák' elibe lett állíttatása gyakran okozott, tökéletesen megszüntetett. Alig vala pedig ezen, a' nemzet örökös háliját méltán megérdemlő, üdvös törvény alkotva, máris kevés év múlva az 1794 és 1795dik gyászos emlékeztető esetek a' k. főtörvényszékeket a' felségsértési bűnök iránti bíraskodásnak szomorú törvényes kötelessége' teljesítésére kényszeríté. Ekkor keletkezett a' k. Curia' is azon eljárási rendszer, melyet a' főtörvényszékek azon idő óta egész mai napig, majd fél századon keresztül, minden előkerülő esetben folyvást változadanul kö-

vettek mellyekről az 1807ki országgyűlés óta, midőn ezen eljárásnak egy részbeni módosítása az ország' Rendek által sürgőstetett ugyan, de Ő Felségének azon k. k. válasza után, hogy azt továbbá is előbbi művöltában megtartani kívánja, nem eszközöltetett — az országnak hivatalos tudomása vala, 's melly a' Hármaskönyv' előbeszédének 11dik és a' 11dik rész' 6dik című értelmében a' számos esetben ismételt egyforma gyakorlat által a' bírónak annyira megszöghetetlen szabályul szolgáló törvényes szokássá vált, hogy ettől bár mi okból vagy szin alatt eltérni, ha csak a' bírónak minden lépéséről távol lenni kellő önkény nekik e' részben nem akarna engedtetni, addig, míg a' törvényhozás az iránt másképen nem rendelkezendik, hazánk' törvényszékeinek újabb időkben sem állhatott hatalmokban. — A' másodikra: „A' hűtlenségi cím alatt folytatott perekre nézve a' t. KK és RRek' nehézségét főképen abban lájják a' m. Fő-RR sarkalni, mintha, szóval hűtlenséget elkövetni nem lehetvén, a' k. ítélőszékek a' törvény önkényes magyarázatába ereszkedtek volna. Erre ez uttal azt jegyzik meg, hogy szóval vagy írással is lehet — tekintvén, kitől ered ez, mikor, hol 's kikhez intéztetett — a' status ellen fölemelkedni; hogy tehát az 1723: 9. t. cikk. 2. §-ában érintett vétség' neme — különösen az 1807 rész' 13dik címűnek 5. §-ára — az illető szó és írás általi fölemelkedéseket sem rekeszti ki, annál bizonyosbna tartják, minél inkább ide mutat ezen §. kifejezésének általánosságára, valamint az is, hogy az 1723: 9. t. cikkben érintett egyéb esetek is olyanok, mellyeket ellenségeskedés nélkül elkövetetni, annyival inkább, mivel nézetük szerint az 1715: 7. t. cikk. a' hűtlenségi perekben a' védelmet rendszeren szabad lábról engedvén eszközöltetni, az illető perreke fogadni rendelt esetekről általában oly fogalma nem lehet az akkori törvényhozásnak, mintha ezeknek mindenkor ellenséges-voltuaknak kellene lenni; mert föl sem tehetik, hogy az 1687: 4. t. cikk alkotása után oly hűtlen. ki ellenséges eseményekkel emelkednék a' kir. szék's az ország állománya ellen, szabad lábon hagyatni rendeltetett volna. Így azon állítást, hogy a' hűtlenségi 's felségsértési perekben meglevén a' rendszerinti büntetés törvény által határozva, ezenkívül illy perekben más önkényes fenyítőknek helye ne legyen, vesztetni vélik a' neki tulajdonított erőből, ha fontolatra vétetik, hogy a' büntető igazság természetén 's azon országos szokáson kívül, miszerint a' leghatározottabb büntetéssel fenyíttetni rendelt közönséges vétkesre is róhat a' bíró, a' beszámítás különféle fokozathoz képest, mást, mint a' törvényszabta rendszerinti büntetést, a' törvényszékeknek e' joga mellett még különösen számos hűtlenségi 's felségsértési esetben hozott ítéleteik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan eredő aggodalmának megszüntetését jövedő időkre gondos figyelemmel tételeik által dívalba jött-félszázados gyakorlat is harszol. Mindezekhez képest végre odanyilatkoznak a' m. Fő-RR., hogy a' felirási javaslatokhoz nem járulhatnak ugyan: hanem mivel előtük semmi kívánatosb nem volna, mint polgártársaik bárhonnan

születek 's tanulmányi bevégezte után mint könyvárus lépe föl Győrött; e' vállalattal mindazáltal rövid idő múlva fölhagyván ügyvédi próbatétre szánta el magát, jogászi pályán kívánván haladni. De ellenállhatlan vonzalmat érezvén magában utazásra, bejárta hazánk nagyobb részén kívül Olaszországot, Szardíniát 's Török-és Görögországot. Ez utazásának nagyobb részét leírta magyarul 's kiadta 's utóbb Bélen települt meg a' Szepességben; honnan mindazáltal kis idő múlva utnak indult, 's végre Philadelphiába jutta, hol nyugalmon kívül deli életpárra is talált 's hihetőleg huzamos ideig fog pihenni számos kellemetlen 's leverő tapasztalási után. — A' pesti városháznál egy szokatlan nagyságu tökött mutogattak e' napokban, melly a' városi fűskolából vitetett oda körülette 7 és féllábnyi, sulya 156 font 's külseje a' legszebb sárgadinnyéhez hasonlít. — Jósika Miklós regényei XIII, XIV és XV kötetét rövid idő múlva sajtó alá menend illy czim alatt: „Élet és tündérhon.“ Régebb 's újabb novellák gyűjteménye; minden kötet legalább egy új novellát foglaland magában. — Nemzeti színpadunkon sept. 28kán „Zampa“ adaték; 29én „Arany király, madarász és uszkárnyiró.“ 30án Pesten először „A' rab-szolgák;“ oct. 1jén „Sevillai borbély“ Jób mint ujonnan szerződötttag Al-maviva szerepében lépett föl; e' naptól hetedfélórákor kezdetnek a' mutatványok; 2kán „Utazás közös költségen;“ 3kán „Ördög Róbert;“ 4kán „Belle-Isle Gabriela;“ drama 5 felv. jött színpadra. —

Jász-Berényben: A' Jász 's Nagy és Kis Kun kerületek fővárosában rabdolgoztató 's javító ház állítottat. A' rabtartási költségek által tetemesül terhelt kerületi külön házi pénztárak leendő megkíméltetése 's a' hosszú idők során keresztül merített azon tapasztalás, hogy e' hármas kerület bürtöneit leginkább oly gonosztevők töltik, kik minden lelki oktatás 's vallásos tanítás nélkül pusztákon 's a' esereyek mellett helyelve ásitozzák le napjaikat, szüle először 1837 végén, egy közgyűlésen k. tan. 's nádori főkapitány Szluha Imre által elnököleg indítványozott azon gondolatot, hogy a' fenytő törvény ellen vétett 's ez által annak büntető sulya alá esett gonosztevők foglalatokodtatása, azoknak a' vallás és erkölcsiség szelidebb ösvényire vezetetésük végett egy rabdolgoztató 's javító intézet állíttassék, hol a' gonosztevők fogságuk ideje alatt foglalkodtatván egy részről önmagok érdemeljék meg azt, mit eddig helyettük az említett kerületek pénztárai tartás fejében nagy sérelmökkel fizetni kénytelenítették, más részről pedig, lelkiképen kimiveltetvén fogságuk eltelte után mint javult emberek adassanak vissza a' polgári társaságnak. E' két szent czélból támasztott indítványt a' tiszti kar hévvel ölelte, 's gondos ipara által oda vitte, hogy a' hármas testvér kerületnek Jászberényben e' czélra egy emeletes díszes épülete, egy olly pénztárból, melly ezen kerületek minden rendű 's rangu szabad polgárai évenkénti adózásából gyűlt össze (felkelő sereg pénztára) most már nemcsak elkészítve áll, hanem abban f. évi aug. 21étől kezdve 34 rab személyt szűrszótó és pokrócz-készítéssel foglalkodtat is, kik ez egyszerű munkát igen könnyen felfogva egy hét alatt 3 mázsa gyapjút dolgoznak fel. Ez intézetre közvetlen felügyelést egy allandó tiszti választmány teljesíti, melly a' hármas kerület minden évengyedi közgyűlésekor e' részben vinni szokott jegyzőkönyvét jóváhagyás végett bemutatja. A' tisztaság, esend és jó rend, melly két fegyveres hajdu vigyázata mellett, a' munkaszobákban fentartatik, minden látogatót elfog annyira, hogy egyedül a' foglyokon levő vas pengése idezi emlékezetbe az ő sanjari sorsukat. A' rabok által a' tömlőczgazda előmondása után fenszóval, ajtatossággal tartatni szokott esti és reggeli imádságok, úgy a' helybeli lelkész apát Stipula József ur által jutalom nélkül minden héten az intézet kápolnájában buzgósággal tartatni szokott lelki oktatás és szent mise biztosítják a' hármas testvér kerületet, hogy intézete egyik czélja, miszerint az ide került rab fogsága ideje alatt, emberi méltóságát megismerve annak eltelte után mint ember tér a' szabad világba vissza, el lesz érve. Mi másik czélját illeti, t. i. a' rabtartási költség megtérülését, erről eddig sémmi sem tudhatni, mivel a' készítvények még el nem adatván, a' jövdelem és kiadások valódi állása ki nem tűnhetett; de édes remény táplál, hogy e' részben is gyümölesözni fog a' köz javára arányzott szorgalom.

KÜLÖNFÉLE: Krajován (Havasalföldön) mult augusztus 21én iszonyu égiháboru dühöng. Legalább hat egész óraig szakadatlanul zengett az ég 's az eső felhőszakadás gyanánt zuhant le. A' földet annyira átlágyítja e' hosszas esőzés, hogy egy épülőben levő emeletes ház összedőlt, az akkor elkészült utcajára pedig két lábnyira sőpödt. Több házat egészen elborított a' víz. — A' pesti gyapjútár hasznossága Liedemann J. S. Fridrik felügyelése alatt sokkal hasznosb, semhogy magaslatlára szorulna. E' hasznosságot mind eladó mind vevő egyenlőn megismerik. A' természet még különösen azon kedvezményben részesül, miszerint a' mostani némileg kellemetlen helyzetben nem kénytelen minden áron tudni gyapján, mert a' vállalkozó kereskedőház a' gyapjutele árát mindjárt beszállításkor kifizeti, ha t. i. a' természet kívánja. E' gyapjútár Ullmann dohány-raktárában van mindeddig; miután mindazáltal vevők és természetők egyiránt többször nyilváníták, miszerint igen kívánatos lenne a' vásártérrel nem olly távolra eső helyet nyerhetni, tehát más alkalmas hely szűke miatt az új épület jobb oldalán új gyapjutraktárt építette Liedemann az idén, mellyhez az év minden szakában száraz lábbal, nyáron pedig az új épület faszorai hűvös árnyéka alatt juthatni ki. Ez épület száraz világos pinczéből, földszinti 's első és 2ik emeleti raktárból áll és e' négy helyen összesen mintegy Sezer mázsa gyapjút fogadhat el. A' gyapjút alkalmasint leopoldinai sokadalom előtt fogják még oda szállítani 's így a' vevők jó idején tekinthetendik meg az ott levő mennyiségeket. — Zimonyi hírek szerint sept. 14kén 12 gyönyörű arab lova érkezék Pückler-Muskau hgnek kelettről az ottani veztegtintézetbe, honnan 10 nap múlva Poroszországba valának indulandók. Hodges angol consul holnijét is Zimonyba szállíták vesztegtisztítás végett, 's a' consul alkalmasint egész családostul még szeptemberben végkép elhagyandja Belgrádot. A' szerb kemény levegő t. i. főleg nőjére igen káros hatásu. Hesz tábornok és Zichy gr. alezredes sept. 8kán érkeztek Zrínyi gőzösön Zimonyba, honnan azonnal folytaták utjokat Konstantinápolyba, az új szultán trónra léptéhez szerencsét kívánandók. — Wastienko új orosz consul pompás ünnepélyel tüze ki erkélyére az orosz lobogót Belgrádon; a' basa pompás serszámu arab paripát küldte neki ajándékol. — Lyubicza hgnő sept. 2kán Belgrádból az oláhországi hgi jószágokra utazék, tartván tőle, miszerint Milos hg nem bocsátandja Mihály hget Szerbiába; ez esetben Lyubicza maga

hozandja el tőle Mihály hget. — M. m. Frankfurtban aug. végén igen jó gyapjútár vélték várhatni; addig már mintegy 18ezer mázsa gyapju volt a' vásártéren 's még folyvást naponként nagy mennyiségek érkeztek. A' francziaországi kereskedők tetemes mennyiségű gyapjút rendeltek meg, belgák pedig már szerződésre is léptek, szinte nevezetes mennyiségek iránt. Angliában is igen jó keletű most a' gyapju, 's habár eddig nem igen mutatkozték is áremelkedés, de legalább a' tulajdonosok nem sietnek megszabadulni áruiktól 's ezt közelgő árszökkenési jelnek tekinthetni. — A' M. Herald f. e. jul. fogytárol következő iratot közöl Konstantinápolyból: „A' Dunatorkolatában évről évre csekélyebb a' víz, mostani mélysége csak 9 lábnyi, míg az utóbbi két évben 11—12 lábnyira emelkedék. Russzia elhanyagolja a' szerződés szerinti medertisztítást, minek következtében annyira szaporodik az iszap 's homok, hogy néhány év múlva csupán legesekélyebb sulyu hajók fognak arra járhatni. — Esztergom, sept. 29én: Miskolczy Márton apát és esztergomi kanonok ötven évi papságának arany-miséjét mutatá be a' mennyei fölségnek, a' káptalanbeli urak fényes szolgálata mellett. Délben fényes lakomát adott az őszbe borult ép főpap, egyszersmind 60 szegényt is megvendégelni kegyeskedett. Több költő dalban üdvözle az ünnep hősét. Jordánszky Elek tinnini fölszentelt püspök pedig Mária-Czellebe utazott szinte papsága felszázados jubileumát ünnepelni. Hg-primásunk kedvező egészségben sept. 30kán érkezett városunkba, 's az oct. 1ején közgyűlésre összehozott reglet megyei RRék fényes köldöttsége által f. h. 2kán megüdvözöltetett, melly nap a' hg-primás gazdag lakomát ada. — Háromszék, sept. 23kán: Elsőbb 60 napjaiban esőiden nyárunk lefolya olly nagy hősséggel, millyenre öregink sem emlékeznek. A' rekkent meleg kiaszal minden kertü veteményinket, 's még füventükben megcsökkeneté tavasz vetésinket. Hősség rendkívüli mértékére mutat azon ritka jelenség is, miszerint a' káposzta-hernyők, még tojásikban elpörzsolttetve, nem tenyészthettek. Csudálatos, hogy a' felvidéken, fölünk két órai távolságra, időszakonként elég eső hullott. Végre bezára a' tartós hősséget aug. 24ke, e' szerencsétlen nap, mellyen délután 3 óra tájon támadt jégzápor itt a' Fekete-tügy mellékin, mintegy 22 falu határin rémitő pusztítással vonula át. Kilenec darab jéggömb a' nagyból, mint tetteg tapasztaltatott, egész fontot nyomott. Beszéli sok, hogy a' természet e' borzasztó forrongásakor földrendülést is érzettek. Mezeink kihaltak, puszták, kiellenek. Kaszával is csak kevés, jég által kiesépt, zab- és árpaszalmát vájhatánk fel barnaink számára. Épületünk még szám nélkül fedeletlen. De midőn egyfelől a' természet rontó kezei nyomait látjuk, másfelől éltető erejét, inségünkben is, gyönyörrel tapasztaljuk. Leveleiktől megfosztatott fizesink ujjolag májusi módon kizöldülve virágoznak. A' méhek csoportonként zibongnak a' virágos virúlaton, 's a' méhkasok naponként érezhetőleg sulyosodnak. Kiegett szántóföldünk kétszeri szántásban is jól takarodnak. Őszi termésünk a' földek elmaglására sem elég. Az éhenhalástól retteggő nagy számu szegénység a' szomszéd Oláhországba készül. Isten tudja jövendőnket. E. H. —

Amerika.

Az ujjranadai congressus mindkét világréz kereskedésre fontos határozatot hozta, máj. 3ki rendeletében ugyanis a' panamai, puertobelloi 's buenaventurai kikötőket minden nemzet hajóira nézve szabadoknak nyilvánította. — Hondurasi jul. 20ki levél szerint az ország beljéből azon hír érkezék, hogy a' fenálló viszátkodások békés utoni kiegyenlítésre javasolt feltételeket nem fogadják el 's Honduras status hadi ereje, 1500 főből álló, San-Salvador status ellen indult, hol Marazan tábornok 3500 főnyi csapatall várja őt. —

Ujjorki lapok szerint Texas barátit Ujjorleansban azon remény táplálja, miszerint Anglia közbenjárulását ajánlotta Mexico republicának, hogy közte és Texas között békét eszközöljön. E' vélemény azon részveten nyugszik, mellyet Mexico iránt Anglia szüntelen kítüntetett 's azon sok adósságon, mellyel a' mexicioiak az angoloknak tartoznak. — Sawin-indiánok és texasiak közti csatában a' rőt veresbőrűek ujjlag vesztenek. Másnap igen nagy számu illy fajú indián hódult meg fegyverrel 's hadiszerelellátva; ennek következtében a' fehérek darab ideig nyugottak lehetnek az indiánoktól. A' mexicoi öböl partja hosszában, Velasco és Galveston-sziget között vasutat szándékoznak építeni. —

Montevideoi levél szerint a' Franciaország és Anglia közötti alkudozások Buenosayresseli viszály kiegyenlítésre félbenszakadtak. Rebesgetik, hogy tavasszal a' francziák Sezer főnyi szárazföldi sereget küldendnek la Plata folyamhoz. — A' braziliai császár saját ösztönéből kijelentvén azon kívánatát, miszerint szeretne németül tanulni, német nyelvmesterül Schuch Rochuszt adák melléje. Franciaul tud már a' fiatal császár, ki most épen 14 éves. —

Spanyolország.

(Pótlékladatok don Carlos Franciaországba léptéről.) A' bayonnei Phare következő körülményeket közöl d. Carlos Franciaországba költözterül: „Sept. 14kén déltájban engedelmet kért d. Carlos francia földre költözhetni 's máhaja egy része már átjutott a' határokon is, midőn jelenték, hogy ő maga még más napig várakozni szándékozik. D. Carlos e' kétkedése, melly egyébiránt napirenden szokott nála lenni, hatalmas ellenzést gerjeszte nők 's gyermekek közt, kik minelölőbb veszélytől ment országba törekedtek. Mindnyájan egyhangulag kiálták: „Közéltnek az alkotmányosak, elvesztünk!“ A' veszély valóban igen sürgető volt, a' négy alkotmányos hadosztály gyorsan közelite a' carlosiak állomáshoz; minden oldalról puskatűz pattoga, 's Espartero erőszakkal keresztül rontott a' mayai szorosan. Ekkor végkép elhatározá magát d. Carlos, 's megindult a' francia határ felé Leira hgnővel 's egész családja és udvara azon része kíséretében, melly még körülte tartozkodék. D. Carlos délutáni 4 órákor érkezék francia földre, hol a' 37ik serezed parancsnoka fogadá őt el. A' carlosi katonaság rövid tusa után mindenütt hátrált az alkotmányosak előtt 's összesen csak 3 holtat vesztett ez utolsó csatában. A' navarrai sereg Vera felé oszlott el, az alavai csapatok pedig Urdax felé vonultak. Ha Espartero az elhatározó pillanatban ez ellenségre bocsátja seregeit, ugy kevesen fogják vala elkerülhetni a' halált d. Carlos parthivei közül; de Espartero nagylelkűleg engedett az emberiség szavának, 's ezzel több ezer honfitársa életét menté meg. Midőn a' rendkívül szomorúnak látszó Carlos végig lovaglott Ainhoa utczáin, egyetlen szánakozó arcot sem lehete körülte megpillantani, noha százanakint hullámzottak el mellette parthivei. Beira hgnő sokkal vitorabb volt, Sebastian infans ellenben szót sem szolt, 's minden ételt érintetlenül utasita el. Sept. 17kén már 5 ezerre

ment a' spanyol menekvők száma Bayonneban, kitünőbbek ezek közül: Grenada hg, Elio, Casa Eguia, Valdespina, Sylvestre, Erras, Merino, Basilio, Garvia és Echeverria. Ez utóbbi két roszhirű férfit azonnal börtönbe zárata a' francia hatóság; e' tett oka mindazáltal még eddig nem juta köztudomásra. Ugy látszik, hogy épen vissza akartak ezek öszvéreken szökni Spanyolországba, midőn a' rendőrség elfogá őket. Sept. 18dikán Bordeauxba érkezék d. Carlos, hol reggelit tettek elibe; de szomorúsága annyira ment, hogy alig tud néhány falatot lenyelni, d. Sebastian pedig épen semmit nem evett. Reggeli után ismét kocsiába ült az egész család 's 25 fegyveres vadász kíséretében folytatá útját Bourges felé. Beira hgnó folyvást élénk levelezésben van Németországgal 's már lépések is tétetvők a' francia kormánynál annak kieszközlése végett, hogy Salzburgban vehessen állandó lakhelyet d. Carlos, ki ez engedélyért minden jogról lemondani kész a' spanyol trónra 's csupán Vilik Ferdinand leányai halála után kívánja utódnak biztosítani a' spanyol koronát. E' nyilatkozata igen nevezetes azon tekintetből, miszerint Carlos csupán tulajdon személyéről gondoskodik 's azon szerencsétlenekre nézve semmi alkupontot nem köt ki, kik véreket 's életüket áldozák föl érte. E' tette hihetőleg minden rokonszenvet örökre elnémitand íranta Spanyolországban. A' parisi ministeri tanács eddig még semmi határozatot nem hozza ez ügyben. —

(Llangostera rövid napi parancsa. Elegy.) Llangostera, Cabrera egyik alvezére, sept. 4kén következő kurta, de igen határozott hangú, napiparancsot boesáta közre: „Minden bármi rangú férfi, ki elég gyáva lenne oly formán nyilatkozni, hogy a' gyalázatos zendülőkkel alkudozásba szabad boesátkoznia, agyon fog lövetni. — A' berlini politikai hétilap legújabb száma következőleg nyilatkozik Spanyolországról: „Valamennyi tőzséresarnokon örvendetes zajgást hallhatni, zsidó keresztyén egyhangulag a' század legnagyobb férfianak nevezi Marotot 's készek isteni tisztelettel hódolni neki, mert néhány nap óta folyvást emelkedik a' spanyol papírok beese, 's valószínűleg még magosbra szökkenendek. Igen félhető, hogy némely avatatlanok elragadtatni engedendik magokat e' csalfa tőzsérpolitika által 's vagyontukat haszon nélkül fogják koczkatatni, mert Spanyolországra nézve megdönthetetlenül áll azon többször kimondott vélemény, mikép ott bármi kormány sem leend képes minden hitelezőt kielégíteni.“ — Barcelona, Girona, Figueras, Puycedra 's egész Catalonia lakosi nyilvános ünnepélyek által nyilvánítják örömeiket a' békeszerződés iránt. Espana gr. carlosi vezérről különböző vélemények szárnyalnak; némelyek szerint ugyanis Bergában megölik őt, mások azt állítják, hogy áruhában Franciaor. menekvők. — A' verai zendülők megbízottat küldöttek Bayonneba, kik által meghódulásukat ígérlik, ha francia földre leend szabad költözniök. Ez is oda látszik mutatni, mikép Cabrerát rövid idő múlva egész serge elhagyandja. — Londonban 's Parisban 200 millió franknyit kölesön létesülend a' madridi kormány részire. Ez új adósság kamatjáért a' manillai 's havannahi jövedelmek és a' felszigeti vámok fognak kezeskedni. A' jótállást e' föltételek alatt Franciaország és Anglia vállalák el. — D. Sebastian infans csakugyan Franciaországban van 's pillanatig sem hagyá el Carlost, agyonlövetése tehát csakugyan nem valósult. — Sept. 18kán Zariatagui parancsi alatt három zászlóalj és két navarrai lovas csapat lépte át a' francia határt: a' hatóság azonnal elszedé fegyvereiket és st. Jean Pied de Portba utasítá őket, honnan utóbb Pauba menendnek. —

(Urdax és Vera az alkotmányosak hatalmában. Forcadell meghódolt 's Tristany fogva.) Perpignan, sept. 16kán: „A' királyné harcsoit az egész hegységben mindenütt igen jól fogadja a' nép, mert az egész vidéken legmagasb fokra hágott az ingerültség Espana gr. ellen; parancsára ugyanis ezernél több házat gyújtottak föl rabló csapatjai Gironellában, Bagában 's több más faluban. Közönségesen hiszik, mikép már most Espana is örömet lenne részese a' békeszerződésnek 's már meg is hívá magához Bergába az angol ügyviselőt. Némelyek szerint mindazáltal e' tettét csupán időnyeresnek kell tekinteni az országból kiszökítésre. Espartero Pamplonába ment, hol rendkívüli pompával fogadák őt; Bastan völgyben csak egy zászlóaljat hagyott. Urdax és Vera önként megnyitá kapuit a' győztes alkotmányosoknak 's a' lakosok minden félbenszakasztás nélkül folytaták szokott munkálkodásikat. Estella és Allo még carlosiak hatalmában van ugyan; de a' lakosok egyhangulag nyilvánítják, hogy Espartero személyes megérkezésekor azonnal önként kapukat tárandnak. — Forcadell, egyik legjobb vezére Cabrerának, hiteles hírek szerint meghódolt, mi igen tetemesül esökkenti Cabrera erejét, 's vakmerő daczát is alkalmasint megtörendi. Egyébiránt Cabrera ügyviselőt küldé Nizzába, hol egy milliónyi évjövedelmű gyönyörű jószágot vásároltatott magának. A' jószágon már nagyszerű készüléteket tesznek elfogadtatására, 's így bizonyosnak mondhatni, hogy rövid idő múlva Cabrera is lelépend a' véres harcmezőről, és ismét helyre álland Spanyolországban a' tökéletes béke. Azon spanyolok közül, kik Bayonneba menekedtek, különösen említésre méltó még Madeira gr., Miguel vezérőrnagya. St. Gaudensban Tristany rosz hirű carlosi osztályvezér a' kormánypártiak hatalmába került, midőn épen áruhában d. Carloshoz sieté Cataloniából Tristany legkegyetlenebb rablóvezér volt a' cataloniai guerillacapatok között. —

(A' szabadítékok ellenzése nem talál a' cortesben viszhagra.) Madrid, sept. 14kén: „A' cortesválasztmány, melly a' ministeri indítványra véleményt adand a' baszk tartományok szabadítékai iránt, egyhangulag az indítvány mellett nyilatkozik, mikép azt mindenki előre is átlátá; az elnök, Arguelles, mindazáltal mindent elkövet az indítvány első czikke megdöntésére, holott épen ez ad legnagyobb fontosságát az egésznek. Vannak emberek, kik átok gyanánt terhelik nemzetjüket, midőn szabadítéknak vélik magokat. Ezek közé tartozik Arguelles, ki föllépte óta folyvást

csak nemzete boldogításán vélt fáradozni 's egészen ellenkezőleg mindenkor kárára volt a' hazának fonák eszméivel. Nézeteihez oly makacsul ragaszkodik Arguelles; hogy a' haza boldogságaért sem tudná azokat fölládozni. Véleménye szerint a' baszkok minden jogukat elveszték a' zendület által 's nem számolhatnak többé szabadítékikra, mellyek által ők szabánának törvényt Spanyolországnak; holott e' jog csupán Spanyolországot illetheti. Arguelles e' nézetei mindazáltal szerencsére nem igen nagy pártolást nyerendnek a' választmányi többségnél. A' ministerség egyébiránt nem igen bánja, ha ez indítvány ellen ármánykodik is a' cortes, mert ekkor a' nemzet önként cortesföloszlatásra szólítandja föl a' kormányt. A' mérsékpártiak szóhoz sem juthatnak a' tanácskozásokban, mert a' nép azonnal lepisszegi őket a' karzatokrul. Egyik kormány elleni indítvány a' másikat követi, 's amny minden esetre bizonyosnak látszik, hogy cortes, vagy ministerség bukni leend kénytelen. Az ingerültség legmagasb fokra hágott. Bayonnei legújabb hírek szerint a' spanyol menekvők száma már ezer tisztre 's 8 ezer közharcosra szaporodott. Zariatagui, Manuel, Ripolda, Sopelana 's még néhány carlospárti vezér 1800 gyalog 's 250 lovas harcossal léptek francia földre; állításuk szerint ez volt az utolsó navarrai hadmaradvány. Az estellai csupán alkotmányos sereg megjelenését várja 's azonnal lerakandja fegyvereit.“ —

Anglia.

(A' belga királyné látogatása Güldhallban. Elegy.) A' M. Post hozszasan írja le azon látogatást, mellyel a' belgák királynéja a' városházat és Pál sz. egyházat megtisztelé. A' lordmayor teljes ünnepi öltözetben 's diszhintón sieté a' városház elibe nagy vendége illő elfogadására. John Bull igen kíváncsi szokott lenni, 's így ezuttal is nagy számmal jelent meg a' Güldhall előtt. A' városi rendőrség alig tudá rendet föntartani botjaival. Először is az aldermanek üléstermébe vezeté a' belga fölséget a' lordmayor 's oman a' könyvtárba, hol elibe terjeszté azon selyemre nyomtatott éjtjegyzéket, mellyet Viktória királyné megvendégelésre készítetté a' tanács. Luiza királyné igen nyíjasan köszöné meg ő lordsága sziveségét 's karon fogva vezetteté magát sz. Pál egyházába. A' lordmayor ez óta mindig mosolygva nyugtatja szemeit jobb karján! — A' Times igen durván kelt ki Maroto békeszerződése ellen, de nem igen talál viszhagra. — Angliában jelenleg mintegy 800 lengyel menekvő tartózkodik. — O'Connell minden erejét uniofölbontásra fordítja. —

(Canadában folyvást esönd uralkodik. Elegy.) Aug. 21iki montreali hírek szerint az egész gyarmatban oly esönd uralkodik, hogy a' katonatisztek nagyobb része látogatásokat tesz az egyesült szabad tartományokban; sokan közülök a' saratogai fürdőkhöz utaztak, hol a' hölgyek közt nagy lázadást okoznak, mert a' szerencsétlen Amerika nem lát annyi fényes egyenruhát, mint az áldott Európa! Colborne közelgő eltávozása nagy szomorúságot okoz. — A' demerarai őrség közt veszélyes betegségek uralkodnak, elamnyira, hogy már alig találhatni embert koporsó-készítésre 's a' halottak eltemetésére. — A' fillérpostarendszer életbe léptetését Rowland Hillre bizá a' kinstári kanczellár, mi örvendetes kezességül szolgálhat arra, hogy ez üdvös rendszer czélszerű folyamatba hozatása iránt semmi sem fog elaulasztatni. — A' belga király 's királyné Windsoralotából az özvegy királyné látogatására kocsiztak, honnan claremonti saját palotájokba vonulandnak. — A' spanyol polgárháboru közelgő tökéletes bevégzése köz örömmel szolgál a' londoni politikai körökben. —

Franciaország.

(D. Carlos kívánatai.) A' Constitutionnel szerint ezeket kívánja 's reményli d. Carlos a' francia kormány közbenjárulta által megnyerhetni: 1) visszahelyzetését spanyol infansi minden jogába, mellyet corteshatározat által elveszte; e' jogok egyszersmind magokban foglalják a' spanyol trónbiztosítást, maga és családja számára, hat. i. egyenes utódok nélkül találnának elhalni Vilik Ferdinand lányai; 2) visszahelyzetését spanyolországi nagy jószágiba, miket a' cortes elkoboztatott; 3) rangjának megfelelő évdíjt a' spanyol kormány részről és engedelmet családostul Salzburgba visszavonulhatásra. Ezenkül a' francia kormány bőkezűségétől is pénzsegélyt vél nyerhetni Carlos. E' föltételek alatt lemondana trónra követelt jogairól, 's megismerné Vilik Ferdinand végintézetét és a' cortes ez iránti rendeleteit. Parisban attól kezdnek tartani, hogy a' spanyol föllengősdiék győzelmé könnyen megdönthetné az alkotmányt 's republicai mozgalmakat idézhetné létre, mellyek újabb 's még véresb polgárháborut fognának támasztani a' szerencsétlen Spanyolországban.

(A' spanyol záróvonal megnyitva. Drágaság miatti zavargás.) A' Moniteur sept. 22iki száma következő czikket közöl: „Mivel a' spanyol királyné sergei tartják már elfoglalva a' határokon azon helyeket, hol előbb a' zendülő csapatok állottanak, tehát parancsot boesáta közre a' belminister, melly a' Pyrenecek melletti határokon minden beszállítás-tiltó rendeletet fölligeszt. E' parancsok egyértelműleg teljes tetnek a' spanyol hatóságokkal.“ — Mansban némi zavarokat szült a' kenyérdrágaság, 's a' nép nagyobb mennyiségű gabnát erőszakkal tulajdoníta el. Ez események a' fővárosban is viszhagra találhatnának, 's egy két külvárosban már csakugyan zendítő falragaszokat lelt a' rendőrség. Sept. 21kén mindazáltal már valamennyire esöndesülni kezdének az elmék; de Lilleben a' takácslegények ugyanazon nap komoly zavargást támasztottak, 's minden gyár ablakait beverék, mellynek dolgozóji nem akartak velök egyesülni. A' nemzetőrség és sorkatonaság csakhamar elszéyeszté a' rakonzátlanokat, 's reggelre ismét helyre állott a' korábbi esönd. La Ferté Bernarban szinte zavargás történt, hol az asszonyok elfoglalák a' gabnako csikat 's bőkezűleg osztogaták a' buzát a' szegénység közt, minden gabnauzsorást halállal fenyegetvén. —

(Vélemény a' keleti ügy mostani állapotjáról.) Paris, sept. 21kén: „A' keleti ügy újra kitünő érdeket kezd támasztani Parisban. Az érde-

kek 's érdeklettek nagy feszültséggel várokozniak végképi kifejlésre. A' vélemények Franciaországban két részre oszlanak, mellyek közül az egyik az angol szövetség mellett nyilatkozik, azaz minden rendszabályt magáénak vall, mit az angol kormány általunk elfogadtatni szeretne, a' másik pedig inkább a' szárazföldi politikához ohajt esatlakozni. Mind a' két nézet pártra talált a' ministerségben, mellynek tagjai egyébiránt jobbadán az angol politikához szítnak. Rusa-zia nagy ellenzésre bukkan a' haladóknál, kik folyvást ingerült keserőséggel nyilatkoznak e' hatalom ellen, mi minden diplomatai munkálkodást nehezít. A' kormány nem merészel e' közvélemény ellen nyilatkozni 's e' tartózkodása tetemes hasznót gyakorol az angol érdekekre. Rous-in hajóvezér visszahívása és Ponthois kinevezetése minden esetre olly események, miket mulhatlanul engedvényeknek kell tekinteni az angol politika ellenében. Rous-in hajóvezér, valamint általján minden francia tengerésztsz, nem igen hajladozott az angol tengerészethez, 's így adózni kelle vétkéért. Ponthois Sebastiani tábornok ajánlá, ki köztudomás szerint képviselője az angol szövetségnek 's egyszersmind a' király legbensőbb barátja. A' király jobban szíveli azon férfiakat, kik engedni szoktak parancsinak, mint kik tulajdon akaratjuk szerint szoktak némellykor eselekedni 's ezuttal meg van győződve, hogy Ponthois örömet teljesítendi akaratja minden pontját. Követek választására semmi befolyást nem gyakorolhat a' ministerség. A' követeket mind a' király nevezi ki. A' keleti ügyre nézve Lajos Fülöp, mint látszik, minden érdeket kiméli akar 's egyszersmind szoroson Angliához szándékozik ragaszkodni. Egyébiránt nagyobb határozottságu események bekövetkezését várja 's a' háboru-kiütést mindenkép kerülni kívánja. Mivel pedig most nem ünek együtt a' kamarák, tehát egészen szabad kénye szerint tehet a' király mindent, amál is inkább, minthogy Soult tábornagy mindenben egészen részire szokott nyilatkozni. E' szerint csupán a' hírlapi ellenzés ostromolja a' királyt, ezzel pedig nem igen sokat gondol Lajos Fülöp. Azonban nem tagadhatni, mikép Russzia tettleg föllépte keleten mulhatlanul háborut fogna gerjeszteni, minek igen kétes lenne hatása, mert az illy eset vagy a' republicai vagy pedig a' Bourbon pártot hozná újabb mozgásba. Illy nagy 's élénk ellenzés irányában meg kellene bukni a' kormánynak. A' külügyek igazgatásánál soha nem kell feledni, hogy bizonyos ponton nem szabad 's nem tanácsos tullepni. A' király igazgatója ugyan a' külügyeknek, de mindent nem áldozhatna föl 's vannak engedvények, mikért soha nem nyerhetne boesánatot. Az oroszok előnyomulása tehát minden bizomnyal katonai készülétekre 's hadi mozgalmakra kényszerítne a' francia kormányt, miktől jelenleg még igen irtózik. Egyébiránt a' háboru-kiütést alig kerülhetni el, ha Stopford hajóvezér, követe az angol kormány parancsát, csakugyan a' dardanellákba vitorlázna, mert azt az oroszok minden esetre nyílt harcüzetenek tekintenek, mit a' francia kormány nem nézhetne el közönyös hanyagsággal. Sokáig nem tarthat e' bizonytalanság; az előzvények olly magasra jutottak már, hogy a' véghatározásnak rövid idő mulva be kell következni, 's egyedül az kívánatos, hogy e' végzés kedvező legyen a' keleti 's általján az európai érdekekre.

(Aubertin 2sodik vád alul is fölmentve.) Egyike azon vádlottaknak, kik a' majusi zendület miatt az eskütszék előtt álltak, 20 esztendőszasztalosságny, neve Aubertin. Az eskütszék büntelenek nyilatkozatá őt, de a' kormány új vádat emelt ellene, a' rendőrispánhoz intézett következő levele miatt: „Uraim! Kétségkül esodálkozni fognak Önök, hogy ismét levelet kapnak tőlem. Első levelemben mondám, mikép a' Moniteur republicaint ismét ki fogjuk adni; most mindazáltal elhatároztuk azt a' gyilkos vagy is párszék itéleteig elhalasztani, mert a' lapjainkban uralkodó elkeseredett igazság hatással lehetne rokonink sorsára. Mind e' mellett azonban új számot küldünk most Önöknek. Gyalázatam van Önöknek üdvözetemet nyilvánítani. (Aláírás egy republicanus.) U. J. Legyen Ön szives nevünkben Fülöp zsarnokunk minélelőbbi halálát kívánni 's tudassa velünk átkozott lapjai által: meg fog e' rövididő mulva halni a' zsarnok? Vezére a' rendőr kémeknek, éljen ön boldogul. Alább e' név „Aubertin“ volt följegyezve a' lak körülményes leírásával. A' rendőrségi ügyviselők oda siettek 's nem kis bámultokra csakugyan meglelék följegyzett szállásán Aubertint, ki ennek következtiben kénytelen volt a' feynyitó törvényszék előtt megjelenni. A' vád a' büntető törvénykönyv 222 cikkére hivatkozik, melly 2—12 hónapi börtönt szab azokra, kik a' hatósági tisztviselőket sértő szavakkal illetik; mivel azonban e' törvényírásbani sérelmekről épen nem tesz említést, tehát a' törvényszék minden vád alul fölmenté Aubertint. —

T ö r ö k o r s z á g .

Konstantinápoly, sept. 9én: Sept. 3án nyujtá személyes udvarlaton Stürmer b. internuntius megbízó-levelét Chosrew basának 's a' ministerség többi tagjainál megtevé a' szokott tisztelkedést. — A' török hírlap legújabb száma azon fontos változásokat közli, mellyek a' kormányzat majd minden ágiban tétettek. Így többi közt a' főpénzügyministerséget eltörleszték 's hivatalát több részre oszták. — Mühlbach, Moltke 's Vinke porosz katonatisztek sept. 6án bucsuzási udvarlaton voltak a' szultánnál, ki őket gyémántos burnót-szelenczével ajándékozá meg. Moltke 's Vinke 9én elhagyák a' fővárost; a' Dunán utazandaak föl Bécsbe 's onnan Berlinbe. Perával szemközt fekvő Funduklu külvárosban 6-7ki éjjel tíz üte ki, mit csak 2 óra mulva olthatának el, harmincz ház 's kalmárbódelőn tűz-áldozattá. A' gyujtogatók reményökben esalatoztak, mert a' rendőrség szigoru örködése következtiben undok tolvajmesterségöket nem igen gyakorolhaták. — A' fővárosban legnagyobb nyugalom uralkodik. A' porta bár bizik a' nagy hatalmak ígérteiben, főleg pedig egyezségökben, mi nélkül nem is járulhatnak közbe hathatósan; mégis sajnálni látszik, hogy nem

maradt meg első határozatánál 's nem kísérté meg önállólag a' M. Alival egyezkedést, minden kül befolyás nélkül. Rebesgetik ugyan, miszerint az angol és francia hajósergek, mellyek folyvást még a' dardanelláknál horgonyoznak, legközelebb Alexandria ellen vitorláznak, hogy az alkirályt a' török hajóserg visszaadására kényszerítsék; ezt azonban már olly sokszor ismétlik, a' nélkül hogy csak egyetlen hajó mozdult volna meg helyéből, miszerint most már legkevesb hitelt sem adnak neki. Annyi bizonyos, hogy az angolok hamar készek lennének M. Ali ellen; de a' francziák pártolják őt 's így misem történik, mert mindenik retteg kö háboru-kiütéstől. Ez által M. Ali helyzete az egész világon legszerencsésb; semmi örködésre nincs szüksége többé, még is bizonyos lehet abban, hogy minden terve 's kívánata teljesül. Ő jól tudja ezt, 's nem is lesz botor legesekélyebb engedélyekre kezét nyújtani, ha új hasznokat nem nyer általok. A' porta helyzete fölötté kétséges; maga sem tudja, mit tegyen. Nem kevésbé aggódik a' nagy hatalmak barátságáért, mint az ugy nevezett vazall ellenségeskedése miatt 's bizonyos közel megbukásához, ha csak esoda nem szabadít rajta. —

(Török trónkövetelő. Stopford hajóvezér parancsot kapott a' dardanellákba vitorlázásra.) Maltában bizonyos Nadir bey vagy Ahmed Nadir nevü, ki magát IV. Musztafa fiának adja ki, a' török trónra jogot tart. Többi közt beszél, hogy a' haremi nők meggyilkoltatásakor az ellene küldött emberek körmei közül szerencsésen megszabadult anyja Musztafatól terhes volt 's Moldvában, hová futamlott, fiat szüle, onnan Krimiaiba utazott 's ott maradt fiával, Nadir beyjel, kit halálakor Joanizza nevü püspökre biza. Ez az ifju hget Konstantinápolyba akará vinni 's annak neve és születése eltitkolásával fényes nevelést adni, nagykorúságát azonban elérve kinyilatkozattá volna igényeit a' trónra. De Odesszába érkezétkor feltartóztatták őket 's három évig maradtak itt, hol a' püspök megis halt. Erre Nadir bey egy göröggel Triestbe utazott, utlevél hiánya miatt Baltában feltartóztatták, homan azonban megszökött 's Mohileffbe menekült. Itt a' vásárlott ruhákban olly papírra talált, mellyet utlevelül használhatott, mi által a' város legelőbbkelő családival ismeretséget köte. Később Russziából Lengyelországba ment, itt azonban a' rendőrség előtt gyanuba jött, homan tehát Galiczián keresztül Jassyba utazott. A' porta ekkor Russziával háboruskodott, 's ő török szolgálatba lépe. Chosrew basa megkedvelé Nadirt 's az Adanában alakult lovas ezred vezérletét bizta rá. A' szeraskier palotájában lakásán kívül még Perában tartá külön szállást, hol valaki benne lengyel gróft volt himi. Chosrew basa a' lengyel lázadaskor Nadirt küldöttséggel bizá meg, ki Belgrádba érkeztekor meghallván Varsó bevétele, Bécsbe utazott, hol igen nagy fisztelettel fogadák, utóbb pedig mint lengyelt, elfogák 's egyedül Chosrew sürgönyinek köszönhető kiszabadulását. Konstantinápolyba visszatérén, tömlőzbe hurcolák, hol halálát várta, rögtön azonban Varemés báró, akkori francia követ közbenjárutára, szabadon boesáták. Hogy Chosrewen boszat állhasson, Egyiptusba utazott, hol Ibrahim segédévé neveztek ki; nem akart azonban olly férfinál szolgálni, ki családja 's érdekei ellen harczolt, hanem nagyobb kedve telt Európa 's Amerika keresztül utazásiban. Később ismét visszatért Nadir Konstantinápolyba, hol Rezsíd basa ajánlatára szolgálatot kapa 's a' szilisztriai csapatok kormányzójávé neveztek ki. Midőn tartományát jól kiismeré, visszatért a' fővárosba, rábeszélendő a' szultánt, hogy kormányzása gyalázatos elveivel hagyja föl 's a' műveltséggel öszhangzóbb békerendszert kövessen; törekvései azonban nem érte nek ezelt, mi okbul elhatározá, rokonának születése fölfödözését 's irt is neki, hogy kész a' kormánygyeplőt megragadni; mire most választ vár. Kalandok 's hazugságok ügyes szövénye az egész. — Brunowot az orosz kormány Angliába küldé új javaslatok előterjesztése végett a' keleti kérdésben. Brunow azonban hihetőleg már későn fog Angliábaérkezni, mert Stopford hajóvezér számára új utasítások vannak utban, mellyek szerint Stopford az angol hajóhad nagyobb részivel a' Marmora-tengerbe kénytelen vitorlázni 's Konstantinápoly előtt horgonyt vetni. Ezen parancsot aligha más ellenparancs eltörlesztendi, noha Russzia nyilatkozványi és az európai hajósergeknek dardanellákba vitorlázása elleni felszólalása sokkal határozottabb hangon iratvák, minthogy e' lépés következtisei legkevesb kétséget szenvednének. Stopford hajóvezér, tiszteivel a' dardanellai szorost, marmora tengert, Boszport 's konstantinápolyi réveket pontosan megvizsgálta mire visszatért hajósergéhez. Hihetőleg legelső posta azon hírt hozandja, miszerint az angol hajóserg többé nem horgonyoz Tenedosnál vagy a' dardanelláknál, hanem a' hét torony előtt vagy a' szerailsues és Bezsiktas között. Stopfordnak bizomnyal nincs fermánja a' dardanellákba vitorlázásra, legalább a' porta e' kívánatát többször elmellőzte; a' diván is több fisztelettel viseltetik Russzia iránt, mint sem hogy azt tehesse; hisz még folyvást füleben zeng Butenieff rettegteése, miszerint illy fermankiadás vesztöket okozandja, ezt pedig végbukás követendné. Anglia Franciaországot is felszólítá a' Boszporba nyomulásra, mert Konstantinápolyban naponkint néplázongástul félhetni, mi a' török kormányt mulhatlanul megbuktatná; a' francia kabinet elnöke oda nyilatkozik válaszában, miszerint csak akkor nyomuland Konstantinápoly alá a' francia hajóserg, ha az orosz Boszporban megjelenik. Európai hajónak dardanellákban megjelenését Russzia életkérdés gyanánt tekintí, melly az angolok által legérzékenyebb oldalrul támadatik meg, miután legnagyobb elhatározottsággal ismételve kíván mondya, miszerint ezt soha, semmi körülmény között el nem türendi Anglia; minthogy ez a' világ egyik részén sem hagyja magát korlátoztatni, 's már rég boszankodva tekintí a' dolgok menetét e' tengeren, melly olly nagy befolyásu a' perzsa kereskedésre 's porta hatalmára. Franciaország sürgötös lépéseket tön a' st. jam si kabinetnél a' béke érdekében, azonban kedvező következtiseket nem reménynek. —